

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z zażalenia E. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w R.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wydanie świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej

w przedmiocie zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 czerwca 2025 r. sygn. VII AGz 843/24

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 3 listopada 2025 r.,

1. oddala zażalenie;

2. zasądza od E. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w R. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia obowiązkanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 czerwca 2025 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. VII AGz 843/24 odrzucił skargę kasacyjną powoda

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 lutego 2025 r. sygn. VII AGz 843/24 w przedmiocie oddalenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 września 2024 r., sygn. akt XVII Amz 121/23.

Sąd Apelacyjny zważył, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu wobec jej niedopuszczalności. Sąd Apelacyjny wskazał, że postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 28 lutego 2025 r. dotyczy oddalenia zażalenia powodowej spółki na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie - SOKiK z dnia 24 września 2024 r. wydane w sprawie o sygn. akt XVII Amz 121/23, którym sąd pierwszej instancji oddalił zażalenie powoda na postanowienie Prezesa URE odmawiające powodowej spółce wydania świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że regulacja art. 398¹ §1 k.p.c. wyłącza dopuszczalność skargi kasacyjnej od innych niż enumeratywnie w niej wymienionych prawomocnych postanowień sądu drugiej instancji, chociażby kończyły one postępowanie w sprawie. Wobec powyższego Sąd II instancji uznał, że od wskazanego przez skarżącego postanowienia Sądu Apelacyjnego wydanego w postępowaniu zażaleniowym skarga kasacyjna zatem nie przysługuje i jako taka jest niedopuszczalna.

Od powyższego orzeczenia zażalenie wniósł powód (dalej jako: „skarżący”) zaskarżając je całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu skarżący zarzucił naruszenie:

1. art. 398¹ § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że skarga kasacyjna od postanowienia Sądu Apelacyjnego w przedmiocie oddalenia zażalenia jest niedopuszczalna;
2. art. 398⁴ § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że skarga kasacyjna nie spełnia wymagań określonych we wskazanym przepisie co skutkowało odrzuceniem skargi kasacyjnej;
3. art. 398⁶ § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i w konsekwencji odrzucenie skargi kasacyjnej;
4. art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i w konsekwencji nieuwzględnienie skargi kasacyjnej co spowodowało nierozpatrzenie sprawy powoda przez Sąd Najwyższy.

Mając powyższe na uwadze, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie skargi kasacyjnej złożonej przez powoda od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie w przedmiocie oddalenia zażalenia.

W odpowiedzi Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wniósł o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu jako niezasadne.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 398¹ § 2 k.p.c. wskazać należy, że jest niezrozumiały ponieważ według ww. przepisu wniesienie skargi kasacyjnej przez stronę wyłącza - w zaskarżonym zakresie - wniesienie skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka, natomiast na gruncie niniejszej sprawy nie zachodzi taka sytuacja.

W niniejszej sprawie ma natomiast znaczenie art. 398¹ § 1 k.p.c. zgodnie z którym, od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku (postanowienia co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym - art. 519¹ § 1 k.p.c.) lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Jak zwraca się uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w konsekwencji takiego ograniczenia katalogu orzeczeń zaskarżalnych skargą kasacyjną, tenże nadzwyczajny środek jest dopuszczalny tylko w przypadku zaskarżenia prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie, natomiast skarga kasacyjna nie przysługuje od wszelkich innych - poza wyraźnie wymienionymi w przywołanym przepisie - postanowień sądu drugiej instancji, nawet, jeśli mają charakter kończących postępowanie w sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 września 2006 r., II PZ 33/06; z 7 lutego 2008 r.,

II UK 270/07; z 7 kwietnia 2010 r., II PZ 10/10; z 26 stycznia 2012 r., III PZ 14/11; z 6 marca 2024 r. I NZ 42/23). Również w doktrynie przyjmuje się, że skarga kasacyjna, przysługuje wyłącznie od wydanego przez sąd II instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie (art. 398¹ § 1 k.p.c.). W sprawach regulacyjnych oznacza to, że skarga przysługuje przede wszystkim w sprawach, w których wniesione zostało odwołanie (zob. P. Rylski, A. Olaś (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, wyd. 3, 2024).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono także uwagę, iż użyte przez ustawodawcę sformułowanie zawarte na końcu art. 398¹ § 1 k.p.c. („chyba że przepis szczególny stanowi inaczej”) należy interpretować zawężająco. Wyjątki, o których mowa w przepisie art. 398¹ § 1 k.p.c. *in fine*, muszą zostać konkretnie wskazane. Dotyczy to zarówno podmiotów, które wnoszą skargę kasacyjną, jak i rodzajów rozstrzygnięć. Nie można przyjąć, że milczenie ustawodawcy w tym względzie powinno być odczytywane jako przyzwolenie na dowolne wprowadzanie kolejnych wyjątków. Naruszałoby to bowiem zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Jeżeli ustawodawca zechciałby, aby w sprawach z zakresu regulacji energetyki skarga kasacyjna przysługiwała również w przypadku innych orzeczeń niż prawomocny wyrok lub postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie, powinien wskazać takie wyjątki wprost - tak jak to zrobił odnośnie do wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2022 r., I NZ 4/21).

Należy ponadto zauważyć, że wprowadzie przywołany przez skarżącego w skardze kasacyjnej art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c. stanowi *lex specialis*, jednakże nie w stosunku do art. 398¹ § 1 k.p.c., ale wobec art. 398² § 1 k.p.c. Nie można wobec tego uznać go za wyłączający stosowanie innych norm ogólnych, dotyczących wnoszenia skarg kasacyjnych - w tym również właśnie tych, które dotyczą rodzajów rozstrzygnięć, od których skarga taka może być wniesiona.

W realiach niniejszej sprawy, postanowienie z dnia 10 lutego 2023 r. wydane zostało przez Prezesa URE na podstawie art. 51 w zw. z art. 44 ust 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, natomiast stosownie do art. 46

ust. 11 tej ustawy, do wydawania świadectw pochodzenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego o wydawaniu zaświadczeń, natomiast zgodnie z art. 219 k.p.a. odmowa wydania zaświadczenia bądź zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o nie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Rozstrzygnięcie Prezesa URE zapadło zatem w formie postanowienia i była to forma prawidłowa.

Z kolei zgodnie z art. 479⁴⁶ k.p.c. Sąd Okręgowy w Warszawie - sąd ochrony konkurencji i konsumentów jest właściwy w sprawach (1) odwołań od decyzji Prezesa URE oraz (2) zażaleń na postanowienia wydawane przez Prezesa URE, natomiast stosownie do art. 479⁵⁵ k.p.c. do zażaleń na postanowienia Prezesa URE stosuje się odpowiednio przepisy art. 479³² § 1 i art. 479⁴⁷⁻⁴⁷⁹⁵³ k.p.c. Z powyższej przywołanych przepisów wynika w sposób jednoznaczny, iż ustawodawca rozróżnił odwołanie od decyzji Prezesa URE od zażalenia na postanowienie wydawane przez Prezesa URE.

Sąd Najwyższy podziela pogląd, że właściwą formą rozstrzygania w procesie cywilnym zażaleń, w tym zażaleń na postanowienia organu antymonopolowego lub organów regulacyjnych, jest forma postanowienia. W przeciwnym razie, wynikające między innymi z art. 479⁴⁶ k.p.c. oraz art. 479³² k.p.c. rozróżnienie między odwołaniem od decyzji Prezesa URE, które jest odpowiednikiem pozwu, a zażaleniem na jego postanowienie, utraciłoby sens” (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 8 marca 2006 r., III SZP 1/06; postanowienie Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2020 r., I NSZ 38/20). Wobec powyższego, bezzasadny jest podniesiony przez skarżącego zarzut naruszenia art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c.

W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalając zażalenie powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie nie wydał wyroku a postanowienie. Zastosowana przez Sąd Apelacyjny w Warszawie forma rozstrzygnięcia była prawidłowa. W świetle przywołanego orzecznictwa, pomimo tego, że postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 lutego 2024 r. sygn. VII AGz 843/24 oddalające zażalenie powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 września 2024 r. sygn. XVII Amz 121/23 jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, to jednak nie jest

z pewnością postanowieniem w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania, o jakim mowa w art. 398¹ § 1 k.p.c., a zatem skarga kasacyjna wniesiona przez powoda jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. (*in fine*) w zw. z art. 398¹ § 1 k.p.c., co znalazło swoje odzwierciedlenie w zaskarżonym postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 czerwca 2025 r. VII AGz 843/24. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, Sąd Apelacyjny nie oceniał czy skarga kasacyjna powoda spełnia wymogi określone w art. 398⁴ § 1 i § 2 k.p.c., ponieważ uznał jej wniesienie za niedopuszczalne z innych przyczyn (tj. w związku z treścią art. 398¹ § 1 k.p.c.), co oznacza, iż niezasadne są także podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia art. 398⁴ § 1 k.p.c. oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, iż zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 czerwca 2025 r. odrzucające skargę kasacyjną powoda jest prawidłowe, a wniesione przez powoda zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie i na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1935 z późn. zm.), jak w punkcie 2 postanowienia.

[a.ł.]